

[Lannung.]

tydning at opretholde de paagældende Virksomheder paa gode danske Hænder, og omvendt samfundsøkonomisk, og ikke mindst fra et Forbrugersynspunkt, meget uheldigt at overdrage dem til Konkurrenterne, selv om Konkurrenterne maatte være højstbydende.

Naar der i øvrigt opnaas en fair Pris, bør man søge at opretholde disse Virksomheders Selvstændighed. I modsat Fald kan denne Lov i sin Konsekvens blive meget kostbar for dansk Samfundsøkonomi.

Jeg vil endelig meget henstille, at man ved Lovens Administration blandt Køberemnerne endelig ikke uden stærke Grunde udelukker det Personale, højere og lavere Funktionærer, Medarbejdere o. s. v., der maaske i mange Aar har været knyttet til Virksomheden, i alle de Tilfælde, hvor der ikke kan siges Virksomheden og Personalet noget paa. Det er en Selvfølge, at den første Forudsætning maa være, at de paagældende er nationalt set absolut paalidelige og navnlig ikke har været nazistisk indstillet el. lign. Men naar det er sikret, bør man efter min Opfattelse i de fleste Tilfælde, hvor Personalet selv eller sammen med andre danske Virksomheder kan magte Opgaven, med Tilfredshed se dem som Køberemner. Virksomhedens Overdragelse til Personalet vil jo ogsaa sikre dette en fortsat Eksistens og bringe mindst mulig Uro ind i Virksomhedens normale Drift.

Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at sige, at det vil være naturligt snarest at gennemføre en Lovgivning, som forhindrer, at fremmede kan eje fast Ejendom i vore Grænseegne. Jeg minder om, at i Sverige skal enhver Fremmed have Tilladelse til at eje fast Ejendom, selv om det er den mest beskedne Sommerhytte i Smålands Ödemarker. Jeg mener ikke, at vi paa nogen Maade bør gaa saa vidt, men finder efter alt foreliggende, at det vil være rigtigt at faa gennemført en Lov, hvorefter der kun under meget strenge Betingelser kan gives Tilladelse til fremmedes Erhvervelse af fast Ejendom i vore Grænseegne, og jeg synes, at det rigtige Tidspunkt for en saadan Lovgivning maatte være nu i den allernærmeste Fremtid. Der er ingen Grund til at vente.

Jeg har ogsaa visse Bemærkninger at gøre til adskillige af Lovforslagets Enkeltheder, hvoraf flere er nævnt, men jeg finder, at det sker bedst i Udvalget, og kan derfor indskrænke mig til med disse Bemærkninger at anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Villemoes): Jeg takker for Tilslutningen til Lovforslaget og er villig til i det Udvalg, der er bebudet nedsat, at besvare de Spørgsmaal, jeg maatte være i Stand til. Det gælder f. Eks. det ærede Medlem Hr. Steinckes Forespørgsel om Folkeretten; den efterlyste Udtalelse skal jeg faa skaffet til Veje omgaaende.

Med Hensyn til Kommissarius vil jeg sige, at det er min Tanke og mit Haab, at Arbejdet ikke vil komme til at strække sig over særlig lang Tid; det er i alt Fald mit Ønske, at dette Arbejde ikke skal vare alt for længe, det er nødvendigt, at det bliver gjort hurtigt færdigt.

Jeg er ikke uenig med det ærede Medlem Hr. Lannung i hans almindelige Udtalelser med Hensyn til, hvorledes disse Aktiver, disse Selskaber og andre Virksomheder skal overdrages.

Med Hensyn til de mange Nævn, der er omtalt i §§ 5, 7 og 20 — det er i alt 3 Nævn —, vil jeg gerne sige, at der kunde muligvis have været færre. I det oprindelige Lovforslag var der kun omtalt 2, men som man vil se af Ændringsforslagene i Folketingsudvalgets Betænkning, var jeg efter de Forhandlinger, som foregik i Udvalget, villig til at være Forslagsstiller til disse Ændringer.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen var inde paa det uheldige i, at dette Lovforslag fremkom her i Landstinget mod Slutningen af denne Samling. Det er imidlertid ikke en Lov, der som visse Forlængelseslove skal vedtages paa Klokkeslet; alligevel er det klart — deri tror jeg heller ikke, jeg er uenig med det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen —, at Lovforslaget snarest mulig bør ophøjes til Lov, for det er ikke alene Kapitalinteresser og Erhvervsinteresser, men ogsaa Menneskeskæbner, det her drejer sig om. Folketingsudvalget har, som jeg sagde i min Forelæggelsestale, arbejdet meget alvorligt med Sagen og haft dette Lovforslag til Behandling i ca. 2 Maaneder — hvor lang Tid det kommende Landstingsudvalg vil tage, bestemmer det selv, men jeg personlig vilde sætte megen Pris paa, om Arbejdet kunde tilendebringes i Løbet af 1 Døgn eller noget i den Retning.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen spurgte mig ogsaa om den herrnhutiske Brødreemighed i Christiansfeld. Jeg har udtalt mig fra Folketingets Talerstol om dette Spørgsmaal, og jeg er villig til at drøfte Sagen i Udvalget. Jeg vil sige — ikke om dette Forhold, men i al Almindelighed —, at en Tysker kan ikke i Danmark